

Gazsó L. Ferenc

Nászút az ördöggel (11.)

Ágnes tavaly novemberben megtörik. Az akkor már Mechelenben élő, 39 éves nő maga jelentkezik az államügyészségen. Órákon át folyik a kihallgatás. A vizsgálóbíró, Bruno Bulthé végül rábeszéli: járjon egyet, gondoljon át mindent, s jöjjön vissza. Ágnes elmegy, pár óra visszatér, s megteszi beismert vallomását.

A koronatanú elmondása szerint 1985 és 1989 között apja biztatására részt vett öt családtagjának lemészárlásában. Édesanyját, Sörös Ilonát saját kezűleg ölte meg. A további négy áldozat: édestestvére Dániel és Zoltán, valamint féltestvére, Andrea. A hatodik családtagról, Tündéről makacsul hallgatott. Ágnes arról is beszámol, hogy az áldozatok közül kettőt pisztollyal lőttek le, a többieket tárggyal fejbe vágták. A holttesteket Ágnes szerint hiába keresné bárki is, mert apjával együtt feldarabolták őket, s a ház pincéjében maró savban oldották fel a testrészek egy részét. A megmaradtakat a közeli vágóhídra vitték műanyag zsákokban.

A testvérgyilkosságok helyszíne a Rue de L'Industrie.

Miért kellett meghalniuk? Valószínűleg azért, mert zavarták a lányát bűnös szerelmi viszonyukban. Pándy alighanem Ágnes kislány kora óta vérfertőző kapcsolatban élt a lánnyal, aki évekkel később elfoglalta öregező édesanyja helyét a hitvesi ágyban is.

Egy, az ügygel foglalkozó pszichiáter szerint a démoni

páros kész stratégiát dolgozott ki a „zavaró elemek” likvidálására. A csontos-Pándy kicsapongásaival maga tette féltékennyé a lányát. Ezzel magyarázható, hogy Ágnes feljelentette őt 1992-ben. Figyelmeztetésnek szánta, mert apja viszonyt folytatott második feleségének házasságukba hozott lányával. Ágnes bosszúból Tímeával is megpróbált leszámolni. A gyakorlat szerint egy súlyos tárggyal akarta leütni a lányt, de megzavarták őket. Tímea rájött, mi készül ellene, és kimeneült a házból. Bujkált Kanadába szökött, mostohaapjától származó Márk nevű kisfiával. Jelenleg Magyarországon élnek.

Hogyan fogadta Pándy a leleplezést? Egykedvűen. Ahogyan András fiának is szó nélkül állta a tekintetét, mikor a fiú szemébe mondta, hogy bűnös, hazug ember.

A Prison de Forest, a Brüsszel déli csücskében lévő börtön 1004. számú cellájának lakója nagy lélekjelenlétel, makacsul tagad. Többnyire meg sem szólal. Hosszú ideig vallomását attól tette függővé, hogy hozzáférhesen bankszámlájához, s az onnan kivett pénzből kiegészíthesse börtönkosztját. Persze, ez csak ürügy volt az időhúzáshoz, miképpen ügyvédeknek sűrű eljárásjogi agályai s a történetek elévülését firtató beadványai. A nyomozás egy esztendő után megkezdte, 1998 november 30-ikán úgy áll a helyzet, hogy a vizsgálóbírónak havonta kell kérnie az előzetes letartóztatás meghosszabbítását. Egy nap-

pal a határidő lejárta előtt Pándy menetrendszerűen a semmitőszékhez folyamodik, amit bonyodalmas eljárás követ. Játszadzik tovább. Ágnes a beismert vallomás óta szintén a börtön lakója. A vád ellene ötrendbeli gyilkosságban való részvétel, és egyrendbeli gyilkossági kísérlet.

Hiábavaló volt van Broeder lelkes segélykiáltása, hiába Ágnes bosszúfeljelentése. Ha nincs a pedofil botrány, Pándy András talán ma is békés nyugdíjasként éli a világát. Méghozzá Dunakeszin, ahová Ágnes feljelentése után, 1992-ben azonnal átköltözött. Könnyedén megtehet, hiszen kettős állampolgár. Attól kezdve csak szórványosan járt vissza Belgiumba, jobbára Magyarországon élt. Megvásárolta a József utca 13/B alatti házat. Brüsszeli ingatlanaihoz képest egy viskót. (Egyébként Szerencsen is nevén van egy ház. Állítólag családi örökség.)

Adós vagyok még a harmadik „málnahabos rossz álommal”, a Rue Vandenmaelen-en lévő sarokházzal, Molenbeekben. Faláról a festéket lekaparták. Az anekdota szerint azért, mert tulajdonosa pár évvel ezelőtt piros-fehér-zöldre festette át. Nehéz elhinni, hogy ekkora feltűnést keltett, hogy a gyermek iszkolában a rajztanfásának – szakmai kifejezéssel: vizuális nevelésének – átalakulása zajlik. A korábbi kötelező és egységes vizuális nevelési program, amely a modell utáni valóságú ábrázolásra helyezte a hangsúlyt, egyre kevésbé érezteti hatását az oktatási intézményekben. Egyre több óvónő és tanár igyekszik tanrendi foglalkozásain is teret engedni a gyermeki képzeletnek, arra törekve, hogy a technikák megismertetése mellett a gyermek a szabad munka örömeit is érezze. Általános pedagógiai tapasztalat szerint körülbelül 10 éves koráig minden gyermek kreatív és ötletgazdag, ám megfelelő irányítás nélkül a középiskola idejére szinte teljesen „elfelejtene” ösztönösen rajzolni.

Ösztönös művészet vagy különleges állapot? Mélyről jövő gyermekrajzok

Művészek és pedagógusok vallják, hogy a rajzoló gyermek olyan kreativitásról és lényeglátásról tesz bizonyosságot, amelyenhez felnőttkorban csak különleges önfeltárással jut az ember. Az alábbiakban négy szakember vall a gyermekek vizuális nevelésének pedagógiájáról.

Gyermekrajzok és gyermekközönség a Hamido művészeti iskola kiállításán, a Szegedi Tudományegyetem aulájában. (Fotó: Karnok Csaba)

Az iskolákban és óvodákban a gyermekek rajztanfásának – szakmai kifejezéssel: vizuális nevelésének – átalakulása zajlik. A korábbi kötelező és egységes vizuális nevelési program, amely a modell utáni valóságú ábrázolásra helyezte a hangsúlyt, egyre kevésbé érezteti hatását az oktatási intézményekben. Egyre több óvónő és tanár igyekszik tanrendi foglalkozásain is teret engedni a gyermeki képzeletnek, arra törekve, hogy a technikák megismertetése mellett a gyermek a szabad munka örömeit is érezze. Általános pedagógiai tapasztalat szerint körülbelül 10 éves koráig minden gyermek kreatív és ötletgazdag, ám megfelelő irányítás nélkül a középiskola idejére szinte teljesen „elfelejtene” ösztönösen rajzolni.

Lelje örömeit a rajzban!

Az önkéntelenül „művészi” életkor alkotásai a képzőművészeket is foglalkoztatják. Van olyan felfogás, amely szerint a gyermekvilág annyira lényeglátóan zseniális, hogy el kell fogadni művészi világként. Mások úgy gondolják, hogy a gyermekrajz inkább egy állapot, egy időszak kivételése és nem művészi zsenialitás. Pataki Ferenc festőművész hosszú ideje tanít különböző képzőművészeti iskolákban. Szerinte a gyerek ösztönösen, személyiségéből kifolyólag alkot, és a tematikus oktatással fokozatosan elveszíti ezt a képességét. „Kezdetben a világot még bátran ábrázolja úgy, ahogyan látja. Támpontjai azok az élmények, amelyeket szüleitől vagy még mélyebből hozott magával. A gyerek olyan világot mutat meg nekünk, amit mi már elfelejtettünk. Csodálatos lenne, ha ezt a gazdag, zsleres világot továbbvihnénk, de elkerkezik az az életkor is, amikor a világ épttetsége és részletei kezdik érdekelni, korábbi lényeglátása pedig sajnos elvész. Ekkor fedezni fel a stk mellett a valódi teret, s a jó képességu

gyereket ekkor kell óvatosan, jó módszerrel elkezdni tantatani.” A festőművész úgy véli, a kisgyerekek mindenkélt előtt eszközöket – vízfestéket, krétákat, színes anyagokat – kell adni, és hagyni kell, hogy örömeit lelje bennük. Pataki Ferenc helytelen módszernek tartja a túlságosan szabályszerű oktatást: „Általános iskolás korbanban a rajztanár azt mondta, csak feltmentesen szabad festeni. A foltok csak a ceruzavonal határáig terjedhetnek, és nem folytathatnak egymásba. Ezt az angol akvarell iskolában nagyon szépen tanítják – a felnőtteknek. A gyerek munkáját azonban éppen az jellemzi, hogy a szírvány színeivel a maga egyénisége szerint bántik.”

A gyerek bátran színezhethet

Szegeden a rajzoktatás szemléletének megváltoztatásából a kilencvenes években alakult Hamido művészeti iskola is kivette a részét. Az iskola a közoktatási intézményeknél kötetlenebb foglalkozásokon fogadja a gyermekeket, így nagyobb hangsúlyt helyezhet a gyermeki kreativitásra. Szekeresné Véber Noémi, a Hamido művészeti iskola tanára úgy gondolja, hogy a gyerekeket csak a technikával kell megismertetnie, a témaválasztásban megpróbál minél nagyobb szabadságot hagyni nekik. „Semmi esetre sem tartom helyesnek, ha a gyerek rajzán azt kérjük számon, hogy hasonlít-e a valóságra, és megfelel-e annak, amit az óvónő vagy a tanítónő elképzelt. A Hamido iskolában sokáig tartott, amíg az oda került gyerekeket felszabadítottam az alól, hogy nem szabad kimenni a rajzvonalból, és rájöttek, hogy bátran hozzáérhetnek a papírhoz,

mert nem fogják „elrontani”. Nyugodtan folyhat a festék, a gyerek csak színezzon. Az eredményt sokszor össze sem lehet hasonlítani azzal, amit egyes általános iskolai foglalkozásokon készítenek a gyerekek.” (A Hamido iskola tanítványainak munkáiból jelenleg a Szegedi Tudományegyetem aulájában látható kiállítás.)

Az évszakok színei

A vizuális nevelés első élményeit – vagy első csalódásait – az óvodában szerzi meg a gyerek. Évekkel ezelőtt még az óvodákban is elsősorban az élethű ábrázolás volt a cél. Az óvónő lerajzolt valamit, a gyerekek pedig megpróbálták utánacsinalni. Darócziné Vági Magdolna, a fodorkerti Óvoda vezetője úgy látja: mára az óvodákban kezd elterjedni az a módszer, amely a gyerekek ábrázolását egyéne szabotanon fejleszti. A korábbi irányított ábrázoló foglalkozások egyre inkább szabad, a játékidőben zajló tevékenységgé alakulnak. Az ábrázolásban így több lehetőséget kap a gyermeki képzeletvilág. A fodorkerti óvodában igyekeznek kerülni az erőltetett tematikát. A program a négy évszak változásait követve építi fel a különböző foglalkozások témáit. A gyerekek számára is az éppen aktuális évszak forma- és színvilágát, jellemző témáit szokták kitűzni. Egy-egy sémán sok élményt lehet gyűjteni a rajzoláshoz, és az évszakokhoz kapcsolódó irodalmi élmények ugyancsak nyújtanak ábrázolási témákat.

Játsszunk rajzórát!

Érdekes megfigyelni, fogad Popovics Lőrinc szobrászművész, a Gedói Általá-

nos Iskola tanára, hogy az első gyermekrajzoknál olyan ősi lenyomatok jönnek elő a képzeletből, mint a mandala vagy a gomolyfirka, amelyek a világ minden kultúrájában azonosak. Lázárné Berkecz Évával közösen a gedói iskola emelt szintű vizuális képzését vezetik. Pedagógiájuk kulcsa, hogy a gyermek a lehető leghosszabb ideig megtarthassa szín- és formakezelési ösztönességét, bátorságát. Popovics Lőrinc Art-Tér néven képzőművészeti magániskolát is alapított. Szerinte nem vált be az a tantervi módszer, amely a modell utáni rajzot erőltette.

A táblára kiszögeezett fakanál és hűsvágó deszka lefestése alig igényelt kreativitást. Úgy véli, a modell utáni rajzra elsősorban azért van szükség, hogy technikai biztonságot szerezzen vele a gyerek. Tanárként a vizuális nevelés tematikáját is rugalmasan kezeli: bármikor hajlandó más irányt adni az órának, ha valamelyik gyereknak jó ötlete van. „A negyedikesekkel egy nap a mikroszkópról, nagytársról, kicsinyítésről beszélünk – meséli Popovics Lőrinc. – Szóba jött, hogy mi is festhetnénk „mikroszkópikus” képeket. Mindenki készített magának diát: két üveglemez közé tollpíhéket és más apró dolgokat illesztett, majd temperát cseppentettünk rá. A meglepetés akkor ért, amikor a diavetítő hójétől elkezdett fortynogni a kép. A gyerekek sikongtak. Olyan volt, mintha egy élő szervezet belsőjébe jutottunk volna, ahol áramlik az élet. A témából festményeket, lenyomatokat készítettünk, amelyek most az iskola folyosóit díszítik.”

Panek Sándor

Dobogós árak

Ericsson A1018s/SL*
+headset
bruttó **7000 Ft****

Nokia 3210/SL*
bruttó **22 000 Ft****

Alcatel/SL*
bruttó **7000 Ft****

Ericsson A1018s/SL* előfizetéssel bruttó 7000 forint.** A készülék mellé jár egy headset is. **Alcatel Club, Max/SL* előfizetéssel bruttó 7000 forint**.** Csak a Westel 900-nál kapható. **Nokia 3210/SL* előfizetéssel bruttó 22 000 forint**.** Kapcsolat szóban, hangban, képen - bármiképpen.

Három – készülék a kiváló DUAL-választékból, amelyek nálunk már az idén megszörrennek 1800 MHz-en is. Minőségi kapcsolat egy innovatív szolgáltatóval, egyre barátabb tarifáért. **És egyre kisebb beugrával...**

WESTEL 900 mintabolt: Szeged, Feketes u. 25. Tel.: 06-62/421-575. 06-30/900-9008
Szeged, Kárássz u. 12. Tel.: 06-30/900-9033
Hivatalos Üzletközpontok: 06-30/930-5330, 06-30/930-5361, 06-30/930-5362

Ofiótért: Hódmezővásárhely, Andrásy u. 5-7. • Westcom GSM Kft.: Szeged, Feketes u. 14. • Szeged, Roosevelt tér 5. • Szeged, Kossuth L. szgt. 10-12. • Fish Telecom: Hódmezővásárhely, Andrásy úti parkoló • Elektrofili Kft.: Szentes, József A. u. 6/b. • Csongrád, Fő u. 62. Pusztia Sándor, Makó, Szegedi út 2. • Eco-Phone Kft.: Hódmezővásárhely, Szántó Kovács J. u. 20. • Kíru-Fon Kft.: Szeged, Jósika u. 1. Mórahalom, István király útja 2. • Sári-Phone Bt.: Szeged, Szeged Nagyruház • West-Szeged 98 Bt.: Szeged, Rókusi krt. 42-64. (Tesco) Mobilvilág Bt.: Csongrád, Fő út 40. • BBK Hungary Kft.: Kistelek, Kossuth u. 30.

További feltételek az üzletekben.
* A készülék csak Westel 900 előfizetői kártyával használható.
**Csak új Westel 900 előfizetéssel, két éves szerződéssel, amíg a készlet tart.
Az összeg a kezdő részlet, amelynek befizetése után a készülék elvihető.
Az árákhoz 24 havi törlesztőrészt és 24x1375 Ft havi forgalmi díj-kedvezmény tartozik.
Információ: 1230 (a Westel 900 hálózati díj díjmentesen hívható), 265-9210.
www.westel900.net

DUAL GSM
900 1800

westel
A KAPCSOLAT

Csörög a Pannon GSM

Kedves olvasóink! Közérdeklő problémáikat, észrevételeiket, tapasztalataikat Panek József újságíró munkatársunkkal oszthatják meg, aki munkanapokon reggel 8 és 10 óra között, vasárnap 14 és 15 óra között hívható a 06-20-9432-663-as rádiótelefon-számon. Elvesztett tárgyait kereső, illetve talált tárgyakat visszaadni szándékozó olvasóink ingyenes hirdetésben tehetik közzé mondandójukat. Hirdetésfelvétel: 8 és 18 óra között a 06-80-820-220-as zöld számon, illetve személyesen a Sajtóháznál és hirdetőirodáinkban.

Szemüveg. Nyugdíjas olvasóknak tetszett a Tesco áruház januári szemüveg-akciója, mint mondja, sok kispénzű ember jutott olcsón szemüveghez. Hívónk

szeretné, ha az akciót megismételnék.

Virslí. K. Gy. a mórhalomi óvoda báljárka vásárolt 21 csomag virslit a Metróban, az áru fele azonban kibontáskor bűdösnek és fogyaszthatatlannak bizonyult, noha a szavatossági ideje még nem járt le. Olvasóink visszavitte az áruházba, ott azonban a vevőszolgálaton azt a választ kapta, hogy nem cserélik ki, mert a csomagolás fel van bontva...

PANNON GSM
***** Az élvonal.